

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาต่างประเทศที่ทั่วโลกยอมรับว่าเป็นภาษาที่สำคัญ และใช้เป็นภาษาสากลในการติดต่อสื่อสารระหว่างนานาประเทศคือ ภาษาอังกฤษ มนุษย์ใช้ภาษาในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิดความรู้สึก เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการประกอบกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้ชนชาติต่างๆ สามารถติดต่อถึงกันและพึ่งพาอาศัยกันได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นสื่อในการติดต่อกันจึงนับว่าเป็นสิ่งจำเป็น เพราะผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษย่อมจะได้เปรียบในการศึกษาหาความรู้และการประกอบอาชีพตลอดจนวัฒนธรรมของชาติอื่นได้ดีกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของชาติต่างๆ มีเหตุผลที่สำคัญ 2 ประการ คือ ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการศึกษาในระดับสูง และภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบอาชีพที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษ เช่น นักอุตสาหกรรม พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน เป็นต้น ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จะต้องสอนให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้ด้วยความมั่นใจ และกล้าที่จะใช้ภาษาอังกฤษได้ และในขณะเดียวกันการเรียนรู้ในชั้นเรียนก็น่าจะเป็นจุดเริ่มต้น ให้นักเรียนอยากเรียนรู้ค่อนนอกห้องเรียนด้วยเช่นกัน (ประนอม สุริยวงศ์, 2539)

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยเริ่มมีการสอนมาตั้งแต่สมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ จึงได้ว่าจ้างครูชาวต่างประเทศมาสอนให้กับเชื้อพระวงศ์และข้าราชการ ต่อมาในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้จัดมีการสอนภาษาอังกฤษกว้างขวางขึ้น ทรงให้จัดตั้งโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษในกรมมหาดเล็ก เมื่อ พ.ศ. 2415 ซึ่งสอนโดยครูชาวต่างประเทศ การดำเนินการสอนภาษาอังกฤษนอกจากครูชาวต่างประเทศแล้ว ยังมีครูชาวไทยอีกด้วย ลักษณะการสอนเริ่มเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมในขณะนั้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2503 กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษช่วงนี้ของเด็กนักเรียนคือยลลงโดยเฉพาะทักษะการฟัง และการพูด เพราะนักเรียนมีจำนวนมากขึ้น จากปัญหาดังกล่าวทำให้คณะรัฐมนตรีมีมติยกเลิกการสอนภาษาต่างประเทศทุกภาษาในระดับประถมศึกษา แต่ถูกกระแสต่อต้านจากนักวิชาการและผู้ปกครองอย่างมาก ทำให้กระทรวงศึกษาธิการต้องนำมติดังกล่าวมาพิจารณาใหม่และต่อมาได้กำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 โดยให้จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพิ่มเป็นสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ระดับ ป.5-6) เป็นวิชาเลือกในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ โดยหวังว่าจะทำให้นักเรียนมีทักษะความรู้พื้นฐานในการใช้ภาษาอังกฤษ และสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาโดยกำหนดเนื้อหาที่เน้นการฝึกทักษะทางภาษา 4 ด้านไปพร้อมๆ

กัน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตลอดจนกำหนดแนวทางในการสอนซึ่งมุ่งเน้นการสอนเพื่อการสื่อสาร มีการเตรียมความพร้อมครูผู้สอนด้วยการจัดอบรมเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรและมีคุณภาพมากขึ้น

จากการติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมา พบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่ประสบผลสำเร็จคือ ครูผู้สอน ทั้งนี้เพราะว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่มักจะเป็นครูประจำชั้น ไม่มีวุฒิการศึกษาทางด้านภาษาอังกฤษ ขาดความแม่นยำในเนื้อหา ทำให้ไม่กล้าที่จะสอน ขาดความมั่นใจ โดยเฉพาะการสอนให้นักเรียนพูด และไม่มีวิธีการสอนที่จูงใจให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ขาดความสนใจ และขาดแรงจูงใจในการเรียน ไม่เห็นประโยชน์ของการเรียนภาษาอังกฤษ (ทิพวัลย์ มาแสง, 2532 และ สรารัตน์ ลิ้นพูน้อย, 2540) นอกจากนี้ยังพบว่าครูส่วนใหญ่ยังคงใช้วิธีการสอนแบบเดิม ครูมีความรู้ไม่เพียงพอ เพราะไม่ได้ฝึกมาโดยตรง การออกเสียงไม่ถูกต้อง ทำให้ไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษกับนักเรียน ใช้วิธีการสอนแบบเก่าไม่ยอมปรับปรุง เข้มงวดในการสอนมากเกินไป จนทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายไม่มีมนุษยสัมพันธ์ ขาดความเป็นกันเองกับนักเรียน (พิตรวัลย์ โกวิทวาทิ, 2537) ด้านนักเรียน นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และไม่กล้าพูด เพราะถูกฝึกให้อ่านออกเสียงซ้ำซาก หลายเที่ยว โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมเลย (เฉลิมพล ดาวเรือง, 2539) นอกจากนี้นักเรียนยังไม่เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการเรียนภาษาอังกฤษ เพราะในชีวิตประจำวันไม่มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษ นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครู จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องมีมากเกินไป ทำให้ครูดูแลไม่ทั่วถึง (ศรีวิชัย สุวรรณกิติ, 2522)

ด้านการสอน พบว่าครูจำนวนไม่น้อยที่เลือกวิธีการสอนที่ไม่เหมาะสม และสอดคล้องกับกลุ่มของนักเรียน ไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษพื้นฐานที่มั่นคง เพราะครูขาดความชำนาญ ใช้วิธีการสอนแบบลองผิดลองถูก ไม่มีการเรียนการสอนที่เป็นไปตามธรรมชาติ คือ สอนเป็นลำดับจากทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะการฟังให้มาก (จารุณี ฤกษ์นัท, 2535)

ในด้านการเรียนการสอนที่ผ่านมาอาจกล่าวได้ว่า เป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า สูญเปล่าทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย ปัญหาดังกล่าวยังเป็นผลต่อเนื่องไปถึงการเรียนในระดับสูงอีกด้วย (สุมณเพียร แก่นมณี, 2524) สาเหตุที่ทำให้การเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจากผู้เรียนไม่มีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียน ฟังภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ ไม่รู้เรื่อง ไม่กล้าพูด หรือพูดไม่ได้ แม้ว่าจะใช้เวลาเรียนอยู่ในโรงเรียนนานกว่า 6 ปี จึงเป็นการยากที่ผู้เรียนจะมีความเข้าใจลึกซึ้งและใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารได้อย่างเป็นธรรมชาติ การที่เรียนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ นักเรียนจะต้องมีความสนใจและเห็นประโยชน์ในการเรียนเป็นสำคัญ

จากสาเหตุดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง ปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ถ้าครูมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการสอน ภาษาอังกฤษในประเทศไทยก็จะมีพัฒนาการที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้

สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครที่ผ่านมา ได้จัดให้มีการสอนในระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ป.5-6) โดยจัดเป็นวิชาเลือกในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ซึ่งจากการติดตามผลการเรียนการสอนพบว่ามีปัญหาเช่นเดียวกันคือปัญหาด้านครูผู้สอน ครูส่วนใหญ่ที่สอนภาษาอังกฤษไม่มีวุฒิภาษาอังกฤษโดยตรง นอกจากนั้นยังใช้วิธีการสอนแบบเดิม สอนวิชาภาษาอังกฤษเพราะผู้บริหารจัดให้สอน ไม่ได้สมัครใจ หรือมีความถนัด ซึ่งทำให้ครูขาดความมั่นใจ ไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษกับนักเรียน กลัวออกเสียงไม่ถูกต้อง ในด้านนักเรียน นักเรียนในโรงเรียนของกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน ต้องช่วยพ่อแม่ทำมาหากิน ไม่มีเวลาสนใจภาษาอังกฤษเป็นพิเศษ และไม่มีเงินพอที่จะเรียนภาษาอังกฤษเสริม จึงไม่สนใจการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่เห็นความสำคัญ และประโยชน์ในการเรียนภาษาอังกฤษ ประกอบกับครูไม่มีวิธีการสอนที่จูงใจ จึงทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครู และวิชาภาษาอังกฤษ

กรุงเทพมหานครได้ตระหนักถึงปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครอย่างมาก จึงได้พยายามที่จะแก้ปัญหาต่างๆ เช่น ในด้านตัวครูได้จัดโครงการอบรมให้ความรู้ในเรื่องเนื้อหา เทคนิควิธีการสอน การจัดกิจกรรม ตลอดจนจัดปฏิบัติในการผลิตสื่อการสอนโดยให้ครูเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อนำไปใช้สอน มีการจัดทำเอกสารคู่มือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งผลิตสื่อสำเร็จรูปแจกครู และที่สำคัญกรุงเทพมหานครยังได้จัดสรรงบประมาณทำห้องปฏิบัติการทางภาษาให้ดับทุกโรงเรียน เพื่อใช้สำหรับฝึกทักษะการฟัง การออกเสียงคำ หรือประโยคต่างๆจากเจ้าของภาษา แต่จากการติดตามผลการเรียนการสอนพบว่านักเรียนยังไม่สามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้ สำหรับปัญหาที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน ได้มีการปรับเนื้อหา และวิธีการสอนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการนำความรู้ทางภาษาอังกฤษไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน นอกจากนั้นยังจัดกิจกรรมการสอนที่ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น เพื่อให้เกิดความสนใจ และเกิดความสนุกในการเรียนภาษาอังกฤษ

จากปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของกรุงเทพมหานครดังกล่าว ผู้บริหารของกรุงเทพมหานครได้ตระหนัก และเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ จึงได้กำหนดเป็นวิสัยทัศน์และนโยบายในการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษติดต่อกับชาวต่างประเทศได้ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ จึงมอบหมายให้สำนักงานการศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการทำวิสัยทัศน์การศึกษาไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม และสัมฤทธิ์ผล เพื่อให้ทุกคนได้ทราบแนวทางการปฏิบัติวิสัยทัศน์การศึกษาของกรุงเทพมหานครได้กำหนดไว้โดยสรุปดังนี้

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานครต้องมีความก้าวหน้า มีมาตรฐาน ทันสมัย ดำรงความเป็นไทยในความเป็นสากล สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ดำเนินการบริหารจัดการทางการ

ศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สถานภาพของครูและบุคลากรมั่นคง มีศักดิ์ศรี สนับสนุนให้บริการการศึกษา เพื่อประโยชน์การเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชากรในกรุงเทพมหานคร (สำนักงานการศึกษา, 2541)

แผนปฏิบัติการผู้วิสัยทัศน์การศึกษากรุงเทพมหานคร ได้กำหนดแผนงาน และโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอยู่ในแผนงานหลักที่ 1 ซึ่งเป็นแผนจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยโครงการตามนโยบายกรุงเทพมหานคร 5 โครงการ คือ

- (1) โครงการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
- (2) โครงการความร่วมมือระหว่างโรงเรียนนานาชาติใหม่แห่งประเทศไทยกับโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
- (3) โครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษ
- (4) โครงการรับความช่วยเหลือจากองค์กร LDSC (A Latter-Day Saint Charities)
- (5) โครงการเขียนบันทึกความรอยพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

จะเห็นได้ว่าโครงการ 3 ใน 5 โครงการ เป็นโครงการที่ให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ เพราะนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครต้องการจะพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนให้อยู่ในระดับที่สามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้ และกล้าที่จะพูดกับชาวต่างประเทศตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร จึงได้ทำแผนงาน และโครงการแม่บท เพื่อสนองนโยบายการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของกรุงเทพมหานครไว้ 3 โครงการ ดังนี้

(1) โครงการความร่วมมือระหว่างโรงเรียนนานาชาติใหม่แห่งประเทศไทยกับโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ลักษณะของโครงการเพื่อเป็นการส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาและพัฒนาการเรียนการสอนทักษะทางภาษา โดยให้ครูชาวต่างประเทศ และครูช่วยสอนของโรงเรียนนานาชาติใหม่แห่งประเทศไทยไปสอนในโรงเรียนที่ทางสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนนำร่อง ไปสังเกตการสอนที่โรงเรียนนานาชาติใหม่แห่งประเทศไทยเป็นเวลา 4 สัปดาห์

(2) โครงการรับความช่วยเหลือจากองค์กร A Latter-Day Saint Charities (LDSC) ลักษณะของโครงการเป็นโครงการที่จัดเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในด้านการสอนภาษาอังกฤษสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษให้กับผู้สอน โดยการเชิญอาสาสมัครชาวอเมริกาที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านจัดการศึกษาภาษาอังกฤษมาพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

(3) โครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษนักเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ลักษณะโครงการเป็นโครงการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนเรียนรู้วัฒนธรรมทางภาษา การเข้าสู่สังคมและการใช้ภาษาสื่อสาร ได้กับเจ้าของภาษา โดยให้ครูชาวต่างประเทศที่สำนักงานศึกษาคัดเลือกด้วยวิธีการสมัครชาวต่างประเทศที่มีประสบการณ์สอน และมีคุณ

สมบัติตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วย ค่าตอบแทนบุคคลภายนอกที่ใช้ปฏิบัติงานราชการด้านการสอน พ.ศ.2541 มาพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โครงการนี้มีเป้าหมายที่สำคัญคือ เป้าหมายด้านปริมาณนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 23 โรงเรียน ผ่านการเรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างประเทศ ส่วนเป้าหมายด้านคุณภาพนักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรม การเข้าสู่สังคมและการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้เป็นอย่างดี และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยกำหนดเวลาเรียนไว้ดังนี้ ปีการศึกษา 2541 กำหนดให้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 เรียนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 เรียนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ปีการศึกษา 2542 กำหนดให้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 เรียนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เรียนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ด้านค่าใช้จ่ายของโครงการสำนักงานการศึกษาได้จัดงบประมาณให้เป็นค่าจ้างครูชาวต่างประเทศ ค่าสอนชั่วโมงละไม่เกิน 600 บาท และกำหนดให้โรงเรียนถือเป็นแนวปฏิบัติโดยทำให้เป็นโครงการของโรงเรียนรองรับจัดทำแผนการสอนร่วมกับครูชาวต่างประเทศในการทำแผนการสอนให้เป็นที่ไปตามความสามารถ และความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน โดยยึดตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 เป็นหลัก

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน ดังนี้ การปฏิบัติงานตามนโยบายของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้เพื่อนำผลของการวิจัยไปเป็นข้อมูลให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ได้นำไปแก้ไข ปรับปรุงให้เหมาะสม พัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตลอดจนเป็นแนวทางในการดำเนินการ และการปฏิบัติสำหรับโรงเรียนที่มีโครงการให้ครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษต่อไป โดยเฉพาะสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ในด้านการปฏิบัติงานตามนโยบายของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 23 โรงเรียน

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และทำการสอนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการประกอบด้วย

- 2.1 ศึกษาในเทศก์ฝ่ายต่างประเทศ หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
- 2.2 ผู้บริหาร โรงเรียน
- 2.3 หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ)
- 2.4 ครูชาวต่างประเทศ
- 2.5 ครูสอนภาษาอังกฤษ
- 2.6 นักเรียนชั้น ป.1-6 ที่เรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างประเทศ

ข้อตกลงเบื้องต้น

ครูชาวต่างประเทศที่สอนภาษาอังกฤษตาม โครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษมาจากหลายประเทศ ซึ่งทุกคนใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ และเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถตลอดจนมีประสบการณ์ด้านการสอนเป็นอย่างดี สามารถที่จะจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

โครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษหมายถึง โครงการตามนโยบายในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนสามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันกับเจ้าของภาษาได้ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โครงการดังกล่าวประกอบด้วย

(1) โครงการแม่บท เป็นโครงการที่จัดทำโดยสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ลักษณะโครงการเป็นการกำหนดแนวทางปฏิบัติและการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร ที่จะพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ

(2) โครงการรองรับ เป็นโครงการของโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ และกำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานให้กับบุคลากร โรงเรียนได้รับรู้และถือเป็นแนวเดียวกัน การจัดทำโครงการรองรับของโรงเรียนจะสอดคล้องกับโครงการแม่บท

การปฏิบัติงานตามนโยบายของโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติของโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษ โดยการจัดทำโครงการรองรับโครงการแม่บทของสำนักการศึกษาและนำไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียน ด้วยการกำหนดเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ได้แก่ การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การเตรียมบุคลากร การคัดเลือกครูชาวต่างประเทศ แนวทางในการดำเนินการ การจัดการเรียนการสอน การสนับสนุน และการติดตามและประเมินการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนตามโครงการของโรงเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูชาวต่างประเทศ และการมีส่วนร่วมของครูสอนภาษาอังกฤษในการพัฒนาความสามารถในการนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และการมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน การสอนภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยยึดขอบข่ายและเนื้อหาของหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 (ฉบับปรับปรุง 2533) ได้แก่ หลักสูตรภาษาอังกฤษเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนขั้นตอนการสอน สื่อการสอน การสอนภาษาอังกฤษร่วมกับครูชาวต่างประเทศ บรรยากาศในชั้นเรียน การประเมินผลการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการสอน ปัญหาการสอนของครูชาวต่างประเทศ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามโครงการ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ระดับความรู้ความสามารถและทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ อันเกิดจากการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดให้ วัดได้จากการให้นักเรียนทำแบบสอบถาม

ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง สภาพความรู้สึก ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนภาษาอังกฤษของครูชาวต่างประเทศ ทั้งในด้านความสำคัญ และประโยชน์ของการเรียนภาษาอังกฤษ ได้แก่ ความรู้สึกในการเรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างประเทศ การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน บรรยากาศในชั้นเรียน บุคลิกภาพของครูชาวต่างประเทศ

โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานครที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการครูชาวต่างประเทศ ในปีการศึกษา 2542 จำนวน 23 โรงเรียน

ศึกษานิเทศก์ฝ่ายภาษาต่างประเทศ หมายถึง ศึกษานิเทศก์ของสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร มีหน้าที่รับผิดชอบและติดตามดูแลการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร รวมทั้งมีหน้าที่ในการจัดทำโครงการครูชาวต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษนักเรียนกรุงเทพมหานคร

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ

หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์พิเศษ(ภาษาอังกฤษ) หมายถึง ครูสอนภาษาอังกฤษชาวไทยที่สอนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการที่ได้รับการแต่งตั้ง หรือได้รับการเลือกตั้งให้ทำหน้าที่ประสานงานด้านนโยบายการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษทุกระดับชั้น ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูสอนภาษาอังกฤษชาวไทย รวมทั้งติดตามการเรียนการสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของหลักสูตร

ครูสอนภาษาอังกฤษ หมายถึง ครูสอนภาษาอังกฤษชาวไทยที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ

ครูชาวต่างประเทศ หมายถึง ครูชาวต่างประเทศที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าตอบแทนบุคคลภายนอกที่ช่วยปฏิบัติราชการด้านการสอน พ.ศ.2541 และได้รับการคัดเลือกให้เข้าสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1-6 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ และได้เรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างประเทศ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ นักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. เป็นข้อมูล และแนวทางให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้นำไปปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องของโครงการให้มีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ บรรลุตามนโยบายในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพครูสอนภาษาอังกฤษในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร